

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popusti.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Sredna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Pošiljka številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Nainovejša poročila.

Beograd, 16. septembra. (Izvirno.) Ministrski predsednik Vesnić je danes odgovarjal v narodnem predstavništvu na upit poslance Pestotnika zaradi uradniškega vprašanja. Ministrski predsednik je v dolgem govoru naglašal, da posveča vlada temu vprašanju najresnejšo pažnjo in ga je razvrstila na dva dela. Najprej gre za izboljšanje neznosnega materijalnega stanja uradništva v tem hipu. Posebni ministrski komite se je obširno pečal z uredbo. Komite ima nalogo, da ugotovi vsem upravičenim zahtevam našega uradništva in da jutrajšnji ministrski seji predloži elaborat v definitivno rešitev. Drugi del vprašanja pa zadeva uradniški red in je državnopravne in državnointeresne prirode. Ministrski predsednik pravi, da je to vprašanje tako važno in komplicirano, da ga ni mogoče rešiti brez potrebnega študija in „na brzu ruku“. Zato ima posebna komisija proučiti vse dosedanje predloge in njih izvršljivost. Ta komisija se bo takoj sestavila ne samo iz strokovnjakov raznih strok, marveč tudi iz zastopnikov raznih dosedanjih administracij in pokrajin, da bo mogla izdelati statut in zakon za uslužbenca naše države, kakršen bi odgovarjal potrebam celokupnosti zemlje. Dokler se nova pragmatika ne izdela, ostanejo v veljavi dosedanje pragmatične določbe v vseh pokrajinah.

Beograd, 16. septembra. (Izvirno.) Finančni odbor je imel danes popoldan zopet sejo, v kateri je poslanec dr. Popović protestiral proti temu, da je finančni minister izdal naredbu, da se razširi srbijanski finančni ustroj na Vojvodino, in pričel izdajati tozadavne navedbe. Finančni odbor je iznova izjavil, da finančni minister nima pravice izdajati naredb brez vednosti finančnega odbora in da so tako izdane navedbe neveljavne. Zastopnik finančnega ministra je nato zopet zahteval, da se razširi srbijanski disciplinarni postopek na uradništvo preko. Finančni odbor je to zahtevo ponovno odklonil in naročil finančnemu ministru, da mora izdelati nov disciplinarni red, ker nikakor ne gre prepuštili carinske uradnike samovoljnosti kateregakoli finančnega ministra. Ravnotako je finančni odbor odklonil zahtevo, naj bi se militarizirala carinska straža in izjednačili carinski in finančni stražniki. Nato je finančni odbor nadaljeval posvetovanje o zakonskem načrtu davka na vojni dobiček. Zakonski načrt je dovršen do paragrafa 76. Jutri pride v pretres nadaljevanje tega zakona in sicer odstotek, ki naj se plača od vojnega dobička.

Beograd, 15. septembra. (Izvirno.) Poslanec dr. Pošćić (zasedeno ozemlje), je predlagal v Narodnem pred-

stavništvu, da se odobri zakon zoper one, ki provzročajo draginje. Zahteval je, da se takoj nujno razpravlja o tem zakonu. Po tem zakonu bi se kaznoval z denarno globo od 5000 do 25.000 dinarjev in z zaporom od enega do šestih mesecev oni, ki bi brez dovoljenja države izvažal živila čez mejo. Z isto kaznijo bi se kaznoval vsakdo, ki bi se bavil z verižništvom. Za veriženje bi se smatralo vsako posredovanje med producentom in trgovcem, ki prodaja ta živila konsumentom. Istotako bi se kaznovali tudi vsi uradniki, ki bi se dali podkupiti.

Milan, 15. septembra. (Izvirno.) Današnji „Corriere della Sera“ poroča iz Rima: Ministrstvo zunanjih zadev odločno zanika vest jugoslovanskega časopisja, da se bo okrog 20. t. m. vršil blizu jugoslovansko-italijanske začasne meje sestanek Trumbića in Sforze o jadranskem vprašanju. Ta demanti pa ne izključuje obče možnosti, da se takšna direktna pogajanja v kratkem prično. Vendar še niso določene nikaršne podrobnosti.

Beograd, 16. sept. (Izv.) Današnja seja državnega odbora je razpravljala o vprašanju števila mandatorov za zasedeno ozemlje. Seji je prisostvoval tudi zunanji minister dr. Trumbić. Za vse kraje, ki niso pod našimi oblastmi, je bilo zavzeto enako stališče. Da se ne bi kaj prejudiciralo, se zaenkrat še ne odredi število odposlancev za te kraje. Nato je bilo določeno število poslancev za Slovenijo in Dalmacijo. Za mariborski volilni okraj je določenih 31, za ljubljanski brez Ljubljane 15, Ljubljana dobi po členu 6. volilnega zakona 4 mandate. Na ljubljansko in mariborsko volilno okrožje pripade tudi po 1 mandat iz plebiscitnega pasu A na Koroškem, torej skupno 2 mandata. Za južno Dalmacijo, ki je nezasedena, je bilo za kotarsko-splitsko okrožje določenih 11 poslancev, v tem okrogu bi lahko volil tudi Vrlički srez, ki sicer ni okupiran, ali spada upravno v zadarsko okupirano okrožje. Na jutrišnjo sejo državnega odbora je pozvan dr. Marković, da zavzame stališče glede vprašanja vrličkega sreza in napram predlogu dr. Ribarja glede korektur v številu poslancev v tem zmislu, da se v posameznih volilnih okrožjih upoštevajo tako navzoči, kakor tudi odsotni prebivalci. Sušak in reško-modraška županija dobita 9 mandatorov.

Beograd, 15. sept. Včeraj je bila podpisana začasna trgovska pogodba med Češkoslovaško in našo državo.

Praga, 15. sept. Predsednik Masaryk je danes imenoval novo ministrstvo: Predsednik kabineta in notranji minister dosednji predsednik politične deželne uprave na Morav-

skem dr. Černy, brambni minister general Husak, minister za pošto doktor Fatba, minister za poljedelstvo dr. Brdlik, minister za železnice dr. Burger, minister za Slovaško dr. Micura, minister za socialno skrbstvo dr. Gruber, minister za vseučilišča dr. Fajner, prehranjevalni minister Prusa, minister za zdravstvo dr. Prochazka, minister za zunanje posle dr. Beneš, upravnik finančnega ministrstva dr. Engliš, minister za šolstvo dr. Pusta, justični minister dr. Popolka, trgovinski minister in upravnik urada trgovine z inozemstvom dr. Hotovec.

Turin, 16. septembra. (Izvirno.) Danes je prispel semkaj Giolitti in dal sklicati zastopnike delavstva in industrijalcev. Pred hotelom „Boulogne“, kjer so se nato vršila pogajanja, se je nabrala velika množica. Konferenci je predsedoval Giolitti. Zastopniki industrijalcev so zahtevali, da delavstvo takoj izroči zasedene tvornice. Zastopniki delavstva so to zahtevo odločno odklonili in zagrozili, da takoj prekinajo pogajanja, če bi se slična zahteva ponovila. Nato je govoril Giolitti, ki je izjavil, da se nahaja Italija v zgodovinski dobi in da se mora razmerje med kapitalom in delom radikalno postaviti na novo podlago. Izjavil je, da ni več mogoče, da bi na eni strani en sam človek poveljeval, tisoči pa da bi morali slušati in da ima tudi delavstvo pravico razviti se ter prevzeti del odgovornosti. — Za tem govorom se je razvila dolga diskusija. Do zaključka po triurnem posvetovanju ni prišlo. Pogajanja se jutri nadaljujejo v Milanu. Medtem so delavci v Rimu zasedli tvrdo Moresco in v Palermu so zasedli ladjo Allongi, ki so jo pred kratkim sami spustili v morje.

Milan, 16. septembra. (Izvirno.) Generalni svet delodajalcev se je z veliko večino izrekel proti zahtevam delojemalcev glede ustanovitve delavske kontrole v obratih in sklenil, da smejo kovinski industrijalci pričeti pogajanja z delavci šele tedaj, ko izroče zopet zasedene tvornice. Med sejo so došle vesti, da so delavci zasedli zopet nove tekstilne tvornice. Sestavila se je posebna komisija, ki bo študirala vprašanje kontrole v obratih. Centralna zveza železničarjev v Bologni je sklenila priskočiti kovinskim delavcem na pomoč in jih podpirati zlasti s surovinami. Isto so sklenili tudi mornarji v Genovi.

Beograd, 16. septembra. (Izvirno.) Narodno predstavništvo je danes nadaljevalo debato o mirovni pogodbi z Avstrijo. Govorili so poslanci Djamonja, dr. Čok, dr. Hohnjec, Vasiljević, Turković, Knežević in Manojlović. Po osmi uri zvečer je bila seja prekinjena. Nadaljuje se jutri ob pol destih predpoldne. Jutri bo govoril tudi zunanji minister doktor Trumbić prvič pred narodnim predstavništvom in bo podal obširen ekspozé o zunanjem položaju. Nato

se vrši glasovanje o mirovni pogodbi z Avstrijo. Na današnji seji so bili tudi vloženi upiti zaradi Koroške. Ministrski predsednik je izjavil, da bo jutri odgovoril. Zaradi koroškega vprašanja so se danes vršile opetovano obširne konference demokratičnih poslancev z zunanjim ministrom dr. Trumbićem in ministrskim predsednikom dr. Vesnićem. Nato se je s temi vprašanji pečal ministrski svet.

Lugano, 16. septembra. (Izvirno.) V rimskem okraju so kmetski delavci sporazumno s posestniki zasedli več cerkvenih posestev in posestev klerikalnih veleposestnikov.

Milan, 16. septembra. (Izvirno.) Včeraj so v ladjedelnici Orlando pri Livornu delavci na lastno pest za kraljevo mornarico določenega torpednega lovca spustila v morje in razobesili na njem črno-rdečo zastavo. Splavljenju so smeli prisostvovati le zastopniki delavstva in pa komponist Mascagni, čegar soproga je bila krstna botra ladje.

Berlin, 16. septembra. (Izvirno.) Iz Londona se poroča, da bo v slučaju smrti župana mesta Cork, ki izvaja gladovno stavko, prišlo do kabinetne krize na Angleškem. V Ameriki vlada silno razburjenje.

Pariz, 14. septembra. Londonski dopisnik lista „Le Temps“ brzojavlja svojemu uredništvu, da se bodo vršile na Angleškem splošne volitve najbrže v mesecu novembru. Lloyd George meni, piše rečeni dopisnik, da je nastala potreba, obrniti se do naroda zaradi tega, ker je spravila delavska stranka, ki jo podpira neizravno moskovska vlada, s svojo agitacijo angleško vlado v veliko zadrego.

London, 15. septembra. Zraven grozeče stavke rudarjev se predvidja tudi stavka železničarjev in prometnih delavcev v znak solidarnosti. Ravno tako grozi kriza v bombaževi industriji radi spora glede plač. Govori se o splošni stavki za h koncu tega tedna. Preti tudi stavka električarjev, ki pravijo, da so žrtve izpora. Slednjič zaznamuje neki list vrénje tudi med poštnimi uslužbenci.

Beograd, 16. sept. (Izv.) Zunanji minister dr. Trumbić je prevzel včeraj od namestnika dr. Ninčica posle svojega resorta.

Beograd, 16. sept. (Izv.) Državni svet je včeraj razpravljal o srbskih občinskih volitvah in razveljavil volitve v Zaječarju in nekaterih drugih občinah.

Pariz, 15. septembra. (Izvirno.) Sindikalistično gibanje na Španskem se širi. V Madridu in Barceloni je prišlo do spopadov. V obeh mestih in v Saragosi je policija aretirala več anarhistov in našla več skladišč orožja.

Beograd, 16. sept. (Izv.) Včeraj je nemški poslanik Keller napravil prvi uradni obisk pri dr. Vesniću.

Klerikalci v strahu.

Komaj je izšel volilni red za konstituanto, so v klerikalnem vodstvu začeli tuhtati, kako bodo agitirali. Kakšna navodila naj se dajo župnim uradom? Vsaj je znano, da se volilni ukazi ne dajejo morda krajevnim odborom SLS, ali njenega priveska „Kmetijske zveze“, ampak — župnim uradom, ki za to prejemajo plačo od države. Zato pa, ker imajo župniki in kaplani z agitacijo več dela kakor z duševnim pastirstvom, zahtevajo, da jim naša država zviša plače! Ta država ima le 40 odstotkov katolikov in med katoliki je komaj mali del klerikalcev, vendar se drzne politična duhovščina terjati, da se iz davkov pravoslavskih in naprednih ljudi krijejo plače za — klerikalne agitatorje!

Torej župni uradi naj dobe navodila, kako prignati ovčico v stari zasmerjeni hlev klerikalizma. Smrad korupcije naj pokrije cerkveni žegen. Misijoni že delujejo. Svet je naenkrat ludo „pregrešen“ in uboge slovenske kmetice imajo strah pred pekлом, ki jim ga slikajo hudobci. Kdaj boš uvidela, kako grdo te zlorablja? Kdaj se obrneš z gnevom in studom od teh zlobnežev, ki ti življenje obtežujejo, zlorablja tvojo čisto vero za posvetno zmago nad stranko tvojega sotrpina-moža? Koliko nesreče na ta ubogi naš rod seje duhovniška klerikalna hudobija!

Cerkev že deluje. Že so slučajni tu, ko je duhoven odrekel mlademu dekletu Najsvetejše, ker je njen oče — samostojen kmet. — Odrekel je ubožni list za sina, ker je oče napreden. V cerkvi je imenoma preklel kmete, ker niso klerikalci. Ali imajo duhovniki s tem kaj uspeha? Dozdaj nič. Kajti kako moremo ta strup uničiti? Samo s tem, da se zanj ne zmenimo. Ljudje, ki jih tak ničvreden duhoven prekolne, če so drugače pošten, so zaradi kletve nevrednega kristusovega služabnika še več vredni. Oni so trn v peti sovragu slovenskega ljudstva. Oni so mučeniki napredka našega kmeta. Stisnimo jim roko in rečimo jim: *Bratje, nič se ne storite iz teh hudobij, mi smo z vami!*

Zakaj pa v mestih ni takih pridig kakor na deželi? Zakaj tam s prižnice ne napadajo naprednih vodij? Ker vejo, da se ti vodje in z njimi vsi, ki v cerkev hodijo, duhovnu smejejo, če take otrobe veže na prižnici!

Za prepričanje trpeti, je lepo. Kdor je od duhovna zaradi političnega prepričanja preganjan, še dvakrat tako ga ljubimo in spoštujemo! Ko bo duhoven to opazil, da je njegova pridiga kakor Bielamov blagoslov, bo brž prenehal.

Ako bomo tako parirali puščice, ki frče na napredne kmete s prižnice, ne bo klerikalcem preostalo nobeno orožje več. S čim naj še pritiskajo? Njihova orožja so naslednja:

1.) *Žene*. Tem revam svetujejo in ukazujejo naj moža prisilijo, da voli duhovne in njihove podrepanike. Žene silijo, naj odrečejo možem zakonske dolžnosti če so napredni. Može bodo ta napad hudobca gladko odbili. Letos bomo volili s kuglicami in ne z listki! Niti žena ne bo vedela, kako boš volil.

2.) radi bi pobrali legitimacije in popisali glasovnice. Teh ni več.

3.) *Posojilnice*. Dobe denar, da kupijo revnejše kmete. Mi ne svetujemo, da igra kmet dvojno vlogo, vendar smo se iz srca smejali, ko je prišel v redakcijo kmet vprašat, kako bo s kugljicami. Rekel je: „Sem zadolžen pri farovski vasi za 4000 K. Vsak hip mi lahko vrat zavijejo. Kako nam rešim, da bom „za kmete“ volil, pa bo fajmošter vseeno mislil, da sem „za farje“ volil!“ Povedali smo mu,

naj za lutno spusti kugljico v škatlo svoje stranke, v škatli črnukov pa naj roko drži malo dalj in naj pest tako „nerodno“ odpira, da bo klerikalnemu zaupniku šel kar obraz iz lima, ker bo mislil, da že ima enega voliča v žepu.

Ker za prejšnja sredsiva ne drže, so klerikalci v blaznem strahu.

Dopisi.

Sv. Gregor. „Domoljub“ z dne 15. septembra t. l. opisuje Orlovski tabor, ki se je vršil pri Sv. Gregorju, kakor pravi, nad vse sijajno. O tej sijajnosti bi se dalo mnogo pisati, a se omejimo le na to, da ga označimo kot nad vse klavernega. Edini sijajni Taboru je dal jurist Zužek, o katerem je „Domovina“ pred kratkim pisala, da kot govornik na shodu klerikalne „Kmetijske zveze“ v Zagorju ob Savi vsled preobilo zavžite pijače ni bil v stanu govoriti, ter je končno zborovalcem pokazal vso notranjost svojega želodca. Brez dvoma se je zaključil torej tudi Orlovski tabor pri Sv. Gregorju nad vse sijajno, saj ga je posvetil mojster Zužek.

Sv. Lenart nad Veliko Nedeljo. Tukajšnje izobraževalno društvo je priredilo dne 5. septembra t. l. gledališko igro: „Tri sestre“ na vrtu gostilne g. J. Korparja, po domače Klemen v Oslušovcih. Bilo pa je ta dan kalno vreme, tedaj se je malo obiskovalcev te prireditve udeležilo. Naznanjeno pa je bilo, da se igra ponovi dne 8. septembra t. l. Bilo je krasno to popoldne. Prišlo je mnogo ljudstva, poleg domačih tudi iz okolice. Tako je prikoral vrli Sokol iz Ormoža, pripeljal se so nežne deklice menda iz otroškega vrtca iz Ormoža, prihiteli so tamburaši s precej ljudstvom od Sv. Marjete ter nekaj častnih oseb iz Ptuj. Pritrobenjali so tudi poleg Sokolov izborni godci g. Serajnika, učitelja iz Ormoža. Pozdravil je navzoče g. prireditelj z znešenim govorom, na kar se je igra „Tri sestre“ z veseljem smehom od strani ljudstva prav dobro izvajala. Med dejanji je sviralatamburaška družba vesele komade. Potem je bilo gledati navdušeno izvajanje prostih vaj s palicami sokolov v kroju (obrti naraščaj) po taktu godbe Serajnikovih godcev. Vse je bilo vzkičeno, ploskanju ni bilo konca. Tudi Sokolice so izvršile prelepo svojo nalogo. Potem je godba menjaje se s tamburaši sviralat težke, vesele narodne komade. Tudi politične misli so silile temu ali drugemu na jezik. To društvo se je ustanovilo nekaj časa pred svetovno vojno na tesno verski podlagi. Med vojno je dremalo. Po vojni pa je stopilo s krepkim korakom na prosti zrak, kjer ga ne duši pregosti dušik. Torej ne bojmo se mraka!

Gospodarstvo.

— **Za nadvlado na Donavi.** Pred kratkim smo poročali, da se za to vlado borita Dunaj in Bratislava in da bo najbrže v tem konkurenčnem boju zmagala Bratislava, ki zida pristanišča z mrzlično naglico. Bratislava naj bi s pomočjo Anglije in Francije postala osrednje pristanišče za celo Donavo in pritočne reke. Zadnje čase pa je časopisje prineslo vest o trgovski pogodbi med Francijo in Madžarsko, katero vest je sicer madžarski poslanik na Dunaju dementiral, in od tega časa in od časa Benešovega prihoda v Beograd se francosko časopisje zanima za — Budimpešto. Angleški in francoski kapital kupuje akcije madžarskih paroplovnih družb. Ustanovila se je posebna družba „Dunabe Navigation Company“, ki si hoče zagotoviti znaten vpliv na nemška, avstrijska in madžarska paroplovna

podjetja. Tako je strah pred malo antanto zasakal angleške in francoske kapitalistične oči od Bratislave na Budimpešto.

— **Spor med južno in državno železnico.** Komisariat ministrstva obračaja ugotavlja uradno, da je naša država doslej izplačala južni železnici na račun njenih terjatev glede vozarinskih deležev in povzetij 55 milijonov 152.491 K 31 vin, in da znaša zadnja prijavljena, še neizplačana terjatev samo 6.900.572 K 65 v. Do uvedbe frankaturne obveznosti in ukinitve povzetij južna železnica ni bila upravičena, ker je treba za tako odredbo odobritve ministrstva obračaja, te pa ni imela.

— **Zvišanje cene češkemu pivu.** Češki pivovarski list „Kvas“ napoveduje znatno zvišanje cene piva, ker so produkcijski troški zelo narasli. Na hektoliter piva odpada: delavska mezda 26 čl. K, premog 20 K, nadalje se je zvišala cena ječmenu od 100 na 232-50 50 K, kvasu od 36 na 60 K in sladu od 183 na 390 K za meterski stot.

— **Ponarejeni 20 dolarski bankovci.** Severo-amerikanska državna banka opozarja banke na falzifikate 20 dolarskih federal-reserve bankovcev. Falzifikati so fotografični posnetki iz dveh kosov papirja, med katerimi se nahajajo svilene niti. Velik del črk je nejasen, nekatere črke so tudi izpuščene.

— **Film-industrija.** Nemška vlada je na pritisk velikih konzernov zvečavo od 1. jan. 1921 dovolila omejen uvoz filmov, ki ne sme presegati 15 % nemške produkcije iz l. 1917.

— **Zadružno pridobivanje denarnih sredstev angleških mest** je v zadnjem času postalo navadno. Mesta, ki potrebujejo kredit, ne sklepajo posojil samostojno, ampak skupno. Na ta način hočejo preprečiti izvanredno naraščanje draginje denarja, ker je onemogočena konkurenca posameznih mest, ki so v stanju ponuditi upnikom boljše pogoje. Posojila si mesta ne razdele sorazmerno.

— **Dobava nemških poljedelskih in drugih strojev Jugoslaviji.** Nemški listi poročajo, da v bližnjem času odide iz Augsburga v Jugoslavijo posebna komisija, ki ima namen zagotoviti izvoz strojev v Jugoslavijo proti kompenzaciji živil. Ako bo komisija imela uspeh odide pozneje tudi v druge balkanske države.

— **Urejevanje mednarodnega prometa.** V Madridu zboruje 1. okt. t. l. svetovna poštna konferenca, na katero tudi naša država odpošlje delegate in ki ima namen ustvariti novo konvencijo glede mednarodne poštne službe in tarifa. — Novembra meseca pa — se v Washingtonu sestane mednarodna telegrafska konferenca, ki bo razpravljala o ureditvi mednarodnega telegrafskega, telefonskega in radio-telegrafičnega prometa in tarifov. Tudi na tej konferenci bo naša država zastopana.

— **Pšenica za seme.** Ministrstvo za prehrano in obnovo dovolilo je Poljeprivrednemu društvu kredit v znesku pol milijona dinarjev za nakup semenske pšenice za jesensko in spomladansko setev. Seme se bo nabavilo v Banatu. Pri tej priliki so strok vnjaki priporočali društvu tudi ovčjepoljsko pšenico, o kateri so ameriški strokovniki trdili, da je najboljša od vseh vrst naše domače pšenice.

— **Izvoz ovnov** je dovolil ekonomsko finančni komitet ministrstva.

— **Cena cementa v Brodu.** V brodskih trgovinah je narasla v zadnjih dneh cena cementa od 3 K na 4 K za kilogram.

— **Blagovno skladišče v Zagrebu.** Gospodarsko društvo v Zagrebu namerava ustanoviti skladišče za zbiranje blaga, ki je potrebno za izvoz. Na ta način se misli od pomoči sedanjim razmeram, ko so morali kmetje radi

pomanjkanja primernih skladišč svoje blago zopet odpeljati domov.

— **Podružnice Narodne banke.** Podružnice Narodne banke kraljevine SHS nahajajo se v naslednjih mestih: Ljubljana, Maribor, Zagreb, Varaždin, Osijek, Sarajevo, Novi Sad, Subotica, Veliki Bečkerek, Vršec, Pančevo, Mostar, Banjaluka in Skoplje. Centrala je v Beogradu.

— **Nova naredba o izvozu pšenice.** Kakor smo včeraj na kratko sporočili je finanjski-ekonomski minist. komité spremenil naredbo od 3. sept. o izvozu pšenice ter zistiral predpisano davščino 5—10% in natura. Novi predpis se glasi v uradnem besedilu: 1. da se kontingent 15.000 vagonov pšenice izroči svobodnemu izvozu tako, da ne more noben izvoznik v kateremkoli pogledu zaiti v izjemen položaj. Vsi morajo izvažati pšenico pod pogojem, da osigurajo zdravo valuto in plačajo izvozno carino; vsako zaarenje izvoza mora biti izključeno; 2. da se soglasno z namerami kraljevske vlade, ki želi pospeševati izvoz moke, da pride na ta način do širšega in pravilnejšega tolmačenja prej omenjega sklepa o svobodnem izvozu tega kontingenta pšenice, vsteje v ta kontingent moka brez odbitka na otrobih in drugih mlevskih produktih; 3. da se razveljavijo vse prejšnje naredbe in razglasi, ki bi bili protivni temu sklepu. V smislu tega sklepa gospodarsko-financijskega komiteta bo vsak izvoznik dolžan, da izroči carinarnici, pri kateri se bo izvršil izvoz, potrdilo o tem, da je osigural zdravo valuto in da je plačal izvozno carino. Za izvoz te pšenice, oziroma moko se ne bo zahtevalo nobeno drugo dovoljenje ali potrdilo. Namesto pšenice more vsak izvoznikar izvoziti pšenično moko pod istimi pogoji, pri čemur se bo smatral vagon pšenične moke enako vreden z vagonom pšenice. Vsi zaintereseni se posebno opozarjajo, da je s tretjo točko gornjega sklepa razveljavljena naredba generalnega ravnateljstva carin od 3. t. m. št. 155.667, v kolikor je ista protivna temu sklepu.

— **Mednarodna ureditev poštne tarifov.** Prihodnji mesec se sestane v Madridu svetovni poštni kongres. Francija bo predlagala za pisma v inozemstvo enotni porto 50 centimov. (50 francoskih centimov je danes približno 3 K 50 v jugoslovanskega denarja). Porto naj bi se povsod zaračunal v frankih kot mednarodni veljavi za poštne promet. Vzorec brez vrednosti naj bi bili dopuščeni do pol kilograma teže, pisma do 1-5 kg, tiskovine do 3 kg, za tiskovine za slepce do pol kg teže naj bi se plačevalo le 5 centimov. Proti takemu zvišanju poštne tarifa se je izjavil angleški odbor pod predsedstvom Roberta Cecila. Tako zvišanje bi pomenilo pristojbino za uvoz in izvoz. Z angleške strani se zahteva tudi odprava visuma za potne liste.

— **Češko tekstilno blago.** Eksportno društvo češkoslovaških industrijalcev, v katerem je zastopanih 90 češkoslovaških tekstilnih tvornic, je ustanovilo v Zagrebu (Samostanska ulica 3) svoje glavno zastopstvo. Interesenti si tamkaj neposredno lahko nabavijo blago iz Češkoslovaške.

— **Uvoz kave v Nemčijo,** ki je bil dolgo časa zabranjen, je deloma zopet dovoljen. Uvažati se sme dnevno 500 bal kave.

— **Kriza v nemško-avstrijski industriji.** Avstrijski državni urad za trgovino in industrijo je na 10. sept. sklical posebno anketo iz zastopnikov delavcev in delodajalcev železne in kovinske industrije. Avstrijska industrija je v obupnem položaju in grozi ji popolna kriza. Večina firm ne more več zadostiti plačilnim obveznostim, ker mora surovine takoj plačati, od-

jemalci industrijskih produktov pa si navadno pogode daljši plačilni termin. Večina tovarov obratuje v omejenem obsegu. Ker tudi eksport zaostaja, bi bilo predvsem potrebno znižati cene produktov, kar pa je vsled stalne druginje surovin in visokih mezd nemogoče. Omenjena anketa, kateri bodo sledile ankete drugih industrijskih skupin ima namen ugotoviti in določiti smernice in sredstva, kako avstrijsko industrijo rešiti pred katastrofo.

== Znižane prevozne cene na morju. "Trg. List" poroča iz Trsta, da so v zadnjem času prevozne cene blaga na morju silno padle in so se približale predvojnemu stanju. Zadnja dva meseca so cene padle za polovico.

== Nazadovanje prometa na Jadranu je vsaki dan občutnejše. Luke v Julijski Benečiji s strahom gledajo v bodočnost. Največji del blaga, katerega so preje uvažali preko teh luk, uvažajo sedaj preko Genove, celo mesta, ki leže bližje Benetkam kakor Genovi. Vlada zato namerava točno označiti in omejit zaledja posameznih jadranskih luk. Tako bi na pr.: Gornja Furlanija z Udinami smela svoje potrebno blago uvažati samo preko Trsta.

== Električna centrala za Zagreb. Zagrebska mestna občina bo zgradila na Savi pri Brežicah električno centralo. Izdelava načrtov je bila poverjena inženirju Peyerju in Riesnerju.

== Nove banke. V Kotoru se osnuje Srbsko bokeška štedionica s sedežem v Kotoru. Glavnica znaša 1 milijon dinarjev. V Štupetaru na otoku Braču se osnuje nova banka z glavnico 10 milijonov kron. Naloga te banke bo, da predvsem podpira domača industrijska podjetja na otoku Braču.

== Novo kurivo. Nemški inženirski iznajdljivosti se je posrečilo pridobiti iz pepela po izgoritem premogu novo kurilno sredstvo. V pepelu je še vedno 10—50 % koks in premoga, ki je bil do sedaj za gospodarstvo več ali manj popolnoma izgubljen. Pepel se razkroji v svoje sestavine: v žlindro, koks in premog. Iznajdba sloni na magnetičnih lastnostih žlindre. Iznajdba je patentirana.

== Potreba v razdejani severni Franciji. Saarsko-francoska trgovska zbornica objavlja, da je v severni Franciji potreba po vseh predmetih zelo velika. Zbornica je pripravljena pri dobavi posredovati. Oferte je pošiljati v francoskem jeziku in jih je kolikor mogoče detajlirati. Cene v frankih na francoski meji.

Politični pregled.

+ K socijalnemu gibanju v Italiji. "Corriere della Sera" javlja iz Bielle, da delavci nadaljujejo z zasledbo tekstilnih tovarov. Na podlagi dogovora z lastniki pa so zapustili tovarno Rivetti, v kateri dela 2000 delavcev. Poleg pogajanj v Milanu se vrše pogajanja v Rimu med drugimi in vlado, da se pospeši prevzete tovarne po zadrukah, ki zahtevajo, naj zadruge takoj prevzamejo državne obrate, naj pa lastnina ostane državi. V kolikor je denarnih sredstev na razpolago, se bodo privatne tovarne odkupile, sicer pa prevzamejo obratne-fonde delavci. Lastnikom se bodo dale zmerne obresti in gotov delež pri dobičku.

+ „Freie Stimmen“ in vladni svetnik Skaberné. „Freie Stimmen“ prinašajo pogovor, ki ga je baje imel vladni svetnik Skaberné, ki sodeluje pri plebiscitni komisiji, v čisto privatni družbi. Dela se, kakor da je njen dopisnik prisluškoval. Meša pogovor prav spretno, da bi naredilo utis resničnosti. Vkljub temu nihče ne verjame „Freie Stimmen“. Nemško časopisje je jako iznajdljivo, da bi zasejalo razpor in osokolilo glasovalce.

Beleške.

b. Spomini iz Šajflinga. V zadnjem času „Slovenec“ in njemu sorodni listi Slomškarice in Slomškarji, kuba in nebasa Orle, vsled tega ne bodo napačno, če pogledamo, kdo stoji na čelu orlovstva. Bivši vojaški obvezanci iz Šajflinga, s katerimi skupaj je služboval nadorel Pirc, pripoveduje, da temu gospodu zakonska zvestoba ni delala nikakih preglavic. V Niederwölzu pri Siegelnu, se je zagledal v domačo hčerko, kateri je obljuboval zakonski stan, srce in roko. Da se mu nakana ni posrečila, je preprečila njegova prava poročena žena, katera ga je obiskala ravno v času, ko je najbolj „brenčal“ ter mu tako pokvarila njegov „ledig stan“.

Novosti.

* Šole se začenjajo. Ljubljanske ulice so se oživele. Mladina se vrača s počitnic v šolske prostore. Prihajajo veseli, rdeči, zdravi s polno zavestjo, da gredo za eno leto naprej. Po hišah hodijo očetje in matere in iščejo stanovanj. Šolanje je danes težka stvar: po mestih primanjkuje stanovanj, draginja onemogočuje starišem poskrbeti vse potrebno za otroka. Ta kriza se pozna povsod. Idilični časi, ko se je plačalo za študenta 10 do 15 goldinarjev na mesec za vse skupaj, so izginili v svet bajk. Danes je treba za študenta več, nego je imel prej uradnik plače. Zato se po vseh mestih oglašajo pozivi na prebivalstvo, da poskrbi za narodno mladino. Danes marsikje ne marajo študenta, ker n. pr. verižnik boljše plača. Dolžnost nas vseh je, poskrbeti za to, da dobi mladina stanovanje, kjer se bo mogla učiti. To je naša narodna dolžnost. Istotako bo treba podpreti „Domovino“ in vse one kuhinje, kjer dobiva mladina svojo hrano, da se omogoči nadarjenim in nepremožnim kmetskim dijakom šolanje v mestu. Zato sprejmemo mladino v svoje domove, da ji omogočimo šolanje.

* Novi zimski čas, ki bi se moral uvesti od 14. na 15. september, se uvede šele v noči izmed 30. septembra in 1. oktobra.

* Odlikovanje. Za zasluge in uspehe v poučevanju slepih invalidov odlikovan je z redom Sv. Save V. reda kapetan-dobrovoljec Lujo Lovrič, ki je kakor borec za osvobojenje našega naroda izgubil v Dobrudži svoje oči.

* Boje se sodišča. Sarajevska „Srbska Rijec“ objavlja izjavo svojega glavnega urednika, da se ne identificira z napadi na ministra Svetozarja Pribičevića, ki so za časa njegove odsotnosti bili ponatisnjeni iz beogradskega „Balkana“.

* Štrajk stavbenih delavcev v Zagrebu, ki traja še dalje, je zelo nezgodno prekinil stavbeno delavnost, ki je počivala od leta 1914. in se je sedaj baš bila začela najlepše razvijati. V Zagrebu se je pričelo zidati znatno stanovanjskih hiš, trgovskih lokalov in uradov. Mestna občina pripravlja gradnjo 200 malih stanovanj, a nad 40 trdk, podjetij in denarnih zavodov se je priglasilo za gradnjo palač na sejmišču, zasebniki pa hočejo graditi na Peščenici in drugod. Projektiranih je mnogo novih tvornic in nad 50 privatnih hiš. Zagreb stoji pred živahno stavbeno dobo in zato je treba primernih ukrepov, da se čim prej ukine štrajk in prične z energičnim stavbenim delom.

* Bob in Tedi. Dva neugnanca. Po John Habbertonovi knjigi Helenina otročička slov. mladini po svoje povedal dr. Ivo Šorli. Ilustriral Anton Koželj. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1920. Broširana

knjiga velja 24 K, vezana 30 K. — Slovensko mladinsko literaturo je obogatil dr. Ivo Šorli z jako lepo povestjo, ki opisuje porednost dveh američanskih bratov petletnega Boba in triletnega Tedi. Njihova mati je mnjenja, da sta otroka dva angelčka, v resnici pa sti škrteljčka, ki na vse mogoče načine nagačata ucu Haronu. Da se bo otrokom knjiga še bolj prikupila, jo je okrasil A. Koželj z 20 slikami. Knjigo toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

* Oddelek za odmero in nakazovanje vojaških pokojnin, invalidnin in preskrbnin. Poverjeništvu za socialno skrb deželne vlade za Slovenijo (invalidski oddelek) je prevzelo z 11. septembrom 1920 od Vojaške intendance za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani, oddelek za odmero in nakazovanje vojaških pokojnin, invalidnin in preskrbnin v svoj delokrog. Vse vloge, ki se tičejo upokojenih gažistov bivše avstro-ogrske vojske, njihovih vdov in sirot, dalje vseh vojnih invalidov ter vdov in sirot po padlem (umrlem in pogrešanem) moštvi, je pošiljati odslej temu poverjeništvu. Način odmere in nakazovanja vojaških pokojnin, invalidnin in preskrbnin ostane do nadaljnjih odredb neizpremenjen. Priporočamo vsem strankam, da vlagajo svoje tozadevne prošnje edinole pismeno ter ne hodijo v Ljubljano, ker poverjeništvu v nikakem slučaju ne more nositi poštnih stroškov za potovanja onih, ki niso izrecno pozvani, da se zgledajo osebno.

* Sličice iz hrvatske kmečke bune. Zagrebska „Rijec“ objavlja iz najnovejše kmečke bune nekoliko resničnih posameznosti. Središče kmečke bune je bila belovarska županija, zlasti one vasi in občine, ki so vedno slovele kot radičevske trdnjave. Neposredni povod in pretveza je bil popis in žigosanje konj. Širili pa so obenem izmišljene vesti, da se je na pohodu proti Albaniji uprla in razbila cela naša divizija. Tudi Madžari da se že bližajo našim mejam. Tako daleč je šla pokvarjenost kolovodij, da vidijo že v Madžarih svoje rešitelje. V Garešnici so hujskali na buno seljaki iz tujih občin. Napadli so komisijo, ki je popisovala vprežno živino. Orožniki so morali napraviti red. Do najtežjih spopadov je prišlo pri Sv. Ivanu Zelini. Ubili so okrajnega predstojnika. Izmed upornikov je bil ustreljen neki kmet, za katerega so prinesli krsto. Uporniki pa so izjavili, da mora v to krsto okrajni predstojnik. Prisilili so ga, da je moral nesti krsto na pokopališče, kjer so ga ubili, čeravno jih je prosil, naj mu prizanesejo. Mrtvecu so sezuli čevlje in mu vzeli uro. Marija Bistrica je znan romarski kraj. Uporniki so udrli tamkaj v občinsko pisarno, razmetali razne spise in jih zažgali. Potem so razobesili sliko — bivšega cesarja Karla, a nad njo so razvili rdečo komunistično zastavo. Prava marijabistiška buna.

* Reorganizacija ministrstva prosvete. V ministrstvu prosvete izdeluje se zakonska predloga glede preosnove notranje uredbe ministrstva. Ministrsko poslovanje bo popolnoma preurejeno in postavljeno na najmodernejša upravna načela, zlasti se bo skrbilo na najmanjše nepotrebno pisarniško delo — zastareli administraciji. Minister prosvete dobi svojega pomočnika.

* Združene ženske ljubljanske Ciril-Metodove podružnice priredijo povodom velike skupščine „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v nedeljo dne 19. t. m. popoldne ob 3. uri v Narodnem domu na vrtu veselico v korist „Družbi“. V poletju je bilo sicer veliko veselice, toda le malo, ki bi imele za narodno prosveto tolik pomen, kakor ravno ta.

Veselica bo nudila tudi vsem vnanim udeležnikom približno medsebojno spoznanje. Vsi, ki čutite narodno ter imate smisel za prosveto, udeležite se velike skupščine, popoldne pa dokažite tudi svojo narodno požrtvovalnost s tem, da se udeležite družbine veselice in da pripomorete s svojim obolom k gmotnemu uspehu. (V slučaju slabega vremena se vrši veselica v notranjih prostorih Narodnega doma.) Pri veselici sodeluje godba dravske divizije in pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“.

* Konferenca jugoslovanskih sodnikov. Dne 19. septembra in naslednje dni se vrši v Zagrebu konferenca delegatov sodniških udruženj iz cele Jugoslavije v svrhu, da sestavijo skupno sodniško pragmatiko in da store primerne korake za zboljšanje svojega materialnega položaja. Delegati imajo po odredbi prometnega ministrstva pravico do znižane vožnje.

* Glasilo bosanskih dobrovoljcev. „Nova Otadžbina“ začne izhajati v soboto v Sarajevu. Izhajala bo trikrat na teden. Po sklepu bosanske pokrajinske dobrovoljske organizacije, nastopijo dobrovoljci pri volitvah v konstituantno samostojno s svojimi kandidati.

* Madžarski poslanci v Beogradu. Včeraj je odpotovalo iz Budimpešte odposlanstvo ogrskega parlamenta, ki sestoji iz 15 poslancev, v Beograd. Ogrski parlament je odposlal te odposlance, da obiščejo prestolnice vseh sosednih držav, Ogrske poslance sprejme in pozdravi deputacija našega Narodnega predstavništva.

* Za one, ki potujejo v Bosno. Občinstvo, ki namerava potovati v Bosno in Hercegovino, se opozarja, da si preskrbi od policije izdan potni list, ker se brez policijskega dovoljenja nikomur in v nobenem slučaju ne dovoli potovanje v Bosno in Hercegovino.

* Ivan Meštrović za begunce. V Zagrebu se otvori jutri izložba skulptur slavnega hrvatskega umetnika Ivana Meštrovića. Ves čisti dohodek te izložbe je namenjen emigrantom po Italijanih okupiranih krajev. Izložba ostane otvorena do 10. oktobra.

* Zasačeni verižniki. V zadnjih dneh se je organom verižniškega urada v Mariboru posrečilo prijeti več oseb, ki so vtihotapljele v Maribor različno blago in ga potem razpečevale po ulicah in po trgovinah, seveda z masnim zaslužkom. Jakominč S. je pripeljal iz Ljubljane, ali kakor pravi ona, iz Vrhnike, 107 kilogramov riža. Dobrišlava D. iz Zagreba je hotela osrečiti Mariborčane z volnenimi in svilnatimi stvarmi v vrednosti 25.000 K. Samuel W. in J. Herbst pa sta pripeljala iz Gradca razne drobnarije. Verižniški urad je obsodil vse štiri na po tisoč kron denarne globe, na po osem dni zapore in zaplenbo blaga.

* Nova postaja Hajdina izdaja vozne listke samo do Maribora glavni kolodvor, na Pragersko, Sv. Lovrenc, Ptuj, Moškanjci, Velika Nedelja, Ormož, Središče in Čakovac. V vseh drugih slučajih se nakaže potnikom odprava v vlaku. Prtljaga se sprejema v prevoz le proti doplačilu.

* Cene v Mariboru. Odsek za dolečevanje cen v Mariboru je na svoji zadnji seji sklenil sledeče cene kruha: Za pol kilograma belega kruha 6 K, za 70 dkg črnega kruha 5-40 K, za 5 dkg težke žemlje 80 vin.; gostilne in drugi javni lokali si smejo zaračunati 10 vin. več. Cene govejemu mesu so sledeče: Telečje meso 18 do 20 K za kilogram, sveže svinjsko meso 32 K, slanina 46 K, prekajeno svinjsko meso 44 do 46 K.

* Razmere pri carinarni na glavnem kolodvoru v Mariboru. Kdor hoče videti zanimive prizore pri odpravi potnikov v Avstrijo, naj gre pogledat k popoldanskemu vlaku na

glavni kolodvor. Za carinsko odpravo potnikov so določili ozek prostor, ki je določen sicer za izhod potnikov iz vlaka. Cela gruča ljudi stoji daleč ven na cesti, a spredaj na hodniku je gnječa in naravnost zadušljiva atmosfera. Vse to se godi zaradi komoditete carinikov.

* **Izpred celjske porote.** Dne 15. t. sta se vršili obravnavi proti 25letnemu viničarskemu sinu Francu Ribiču iz Okoške gore v konjiškem okraju in proti 15letnemu rudarju Baltazarju Pristovšku iz Podkrajja pri Velenju zaradi posilstva. Ribič je letos spomladi posilil dve šolski deklici. Obsojen je bil na eno leto težke ječe. Odklonjen je bil tudi predlog zagovornika glede pomilostitvene prošnje. Tudi Pristovšek, ki je v Velenju posilil neko 11letno deklico, je bil obsojen na eno leto težke ječe. — Dne 16. t. m. je bila obravnavna proti Ludoviku Lužarju in Juriju Povaleju zaradi tatvine. 22letni Lužar, ki je pokradel po raznih stanovanjih blaga za 10.000 K, je bil obsojen na dve leti ječe; Povalej pa, ki je oškodoval svojo delodajalko v Sv. Stefanu pri Šmarju za preko 10.000 K, je bil obsojen na eno leto težke ječe.

* **Tatvine sadja.** Ker se dan za dnem dogajajo po mariborskih okoliških sadovnjakih tatvine je mariborski mestni magistrat odredil strogo preiskavo vsega na trg postavljenega sadja. Vsak prodajalec se mora izkazati, odkod je dobil sadje. Prepovedano je prodajati sadje po hišah in drugih lokalih. Prodajati se sme le na glavnem trgu.

* **Nezgodna z dinamitom.** Posestnikov sin Fran Kernič v Selniku pri Želimljah si je pretečeno nedeljo z dinamitom nevarno obstrelil obe roki.

* **Vodja berlinske policije aretovan.** Bivši ravnatelj berlinske policije Prinz je bil aretovan, ker je osumljen, da je izdal ukaz za umor komunističnih voditeljev Liebknechta in Roze Luxemburgove, ki sta bila umorjena pri lanskim spartakistovskih nemirih v Berlinu.

* **Tatvine v Mariboru.** V torek dopoldne je neznanec ukradel trgovcu Josipu Lauferju 34.800 kron gotovine. Tatvine je osumljen neki potnik, ki je bil malo poprej v trgovini in se nato odpeljal proti Zagrebu. — Zasebniku Francu Lampetu so bili v torek zvečer ukradeni 4 pari čevljev v skupni vrednosti 3000 kron.

* **V mariborski javni bolnišnici** je ustanovljen oddelek za spolne in kožne bolezni, ki ga vodi primarij doktor Hugon Robič, ki je bil več let asistent na graških in dunajskih klinikah.

* **Visoka šola za strokovne organizacije** se otvori 20. t. m. v Moskvi.

* **Kje je sladkor in petrolej?** Iz Celja nam poročajo: Po izložbah celjskih trgovin sta včeraj nenadoma izginila sladkor in petrolej. Po trgo-

vinah se je govorilo, naj se prebivalstvo preskrbi s sladkorjem in petrolejem, ker bo veljal prihodnji teden sladkor 80, petrolej pa 26 do 27 K. Zaninivo bi bilo izvedeti, kam sta sladkor in petrolej izginila.

* **Porotno sodišče v Celju.** Dne 13. t. m. je bil Jernej Dolinar, ki je ukradel dvema tujcema kovčge, v katerih je bilo za več tisoč kron blaga, obsojen na 3 leta težke ječe. Dne 14. t. m. se je vršila razprava proti Jakobu Goležu in Antonu Podgorščaku zaradi tatvine v trgovini trgovca Senice v Vojniku. Golež je bil oproščen, Podgorščak pa obsojen na 3 leta težke ječe. V torek popoldne je bila Neža Milinšek, ki je dne 25. junija zakopala svoje umorjeno nezakonsko dete, obsojena na 2 leti težke ječe.

* **Maribor v znamenju razvoja.** Otvoritev falske elektrarne obeta prinesiti Mariboru novo življenje. Cela vrsta hrvatskih tvrdk je že priglasila zgradbo novih tvornic, stavbišča se pridno iščejo, vsled česar se cene ne prestopajo dvigajo. Prihodnja stavbena sezona bo ena najvažnejših, kar jih je doživel to prijazno mesto ob Dravi. Žal, da so zaprosili za stavbeno dovoljenje do sedaj večinoma hrvatski židje. Zeleti bi bilo, da bi se tudi Slovenci-domačini interesirali za ustanavljanje novih industrijskih podjetij. V prvi vrsti bo treba zaščititi zgradbo novih stavb inozemskim podjetjem, ki bodo nedvomno privedle v že tako dovolj ogroženi Maribor predvsem tujerodne nastavitve.

* **Nepremišljeno tihotapstvo.** Celjski urad zoper verižnike in tihotapce se peča z zadevo tihotapstva smodnika. Nek mesar je v družbi neke ženske hotel vtihotapiti smodnik iz Avstrije preko Celja v Zagreb. Dvojica je imela smodnik, zavezan v vrečah, pri sebi v vagonu osebnega vlaka. Bilo ga je približno 50 kg. Skrajna lahkomišljenost je, spravljati tako količino nevarne tvarine v osebni voz, kjer bi se bila lahko zgodila največja nesreča.

* **Tatvina v Zalogu.** Na postaji v Zalogu pri Ljubljani so doslej neznani tatovi vlomili v nek voz ter odnesli med drugim 40 kilogramov britev.

Razno.

× **Italijani plenijo mrtve in ranjene.** Iz Toskane se poroča, da so povodom zadnje potresne katastrofe razni temni elementi porabili priliko ter oropali mrtvece in ranjence, ki so postali žrtev katastrofe. Nad 20.000 ljudi je brez strehe.

× **Griža na Madžarskem.** Kakor poročajo peštanski listi, se je v zadnjem času griža na Madžarskem zelo razširila. V Budimpešti je zadnji teden obolelo 1030 oseb, od katerih je umrlo 10 odstotkov.

Drobne vesti.

Na Goriškem državnem kolodvoru sta v nedeljo trčila dva tovorna vlaka med premikanjem. Več vagonov je razbitih. Škoda je velika, človeških žrtev ni.

Položaj na Irskem je vedno težji od 1. januarja do danes se je zgodilo več kot 3000 atentatov.

Moskovska tretja internacionala objavlja apel italijanskemu proletarijatu, naj uvede sovjetski sistem.

Egipčanski nacionalisti hočejo iznova izzivati revolucijo.

Češki železničarji so sklenili zadržati transporte orožja za Poljsko.

Na Poljskem je prepovedana dunajska „Arbeiterzeitung“.

Smrt župana mesta Cork, ki v ječi noče sprejemati hrane, se pričakuje vsak hip.

Na Dunaju so odkrili rusko monarhistično centralo, ki ima zvezo z ruskimi emigranti v Avstriji, na Poljskem, Ogrskem in v Jugoslaviji. Načelnik je Savinkov. Organizacija podpira Wrangla in njegove cilje.

Učenjak Roberto Ardigo, ki si je v svojem 92 letu pred kratkim pretežal vrat, je sedaj umrl.

V Trstu so aretirali dva fašista. Eden od njih, Sergio Reggio, je tretil prejšnjo nedeljo na duhovnika, ki je v slovenskem jeziku pridigal, drugi fašist, Guido Deschman, se je pa udeležil razbijanja pri Sv. Jakobu.

Za smeh in kratek čas.

Ga že pozna. Upnik razgraja na stopnicah in zmerja svojega dolžnika, ki mu noče plačati dolga. Dolžnik: Kaj pa se tako derete. — Upnik: Naj čuje vsa hiša, da nočete plačati svojih dolgov! — Dolžnik: Potem se pa le derite, saj je danes doma le gospodar, ta pa že davno vse to ve!

Moda. Sinko: Oče, kaj pa je to najnovejša moda? — Oče: To je ona moda, ki je stokrat neumnejša nego prejšnja.

Stoji — sedi: Trgovec Koren: Ti, jaz sem slišal, da Mihelec ne stoji dobro. — Ilovnik: O, ta sploh več ne stoji, ta že sedi!

Koga ni bilo doma. Kako ste pa prišli na misel, da ste vlomili ravno v Stanovanje gospoda Horvata. — Vlómilec: Bilo je ravno tri ura, ko sem prišel do njegovega stanovanja in videl napisano na vratih, da ga ni doma in da se vrne šele ob petih.

Trgovski vajenec

se sprejme v trgovino mešanega blaga. Biti mora iz poštene hiše ter imeti veselje do trgovske obrti. Prednost imajo oni, kateri so obiskovali meščansko šolo. Nastop 1. oktobra 1920. Ponudbo s prepisi šolskih izprijeval je poslati na trdiko **F. Seršen, Ljutomer.**

DELNIŠKA TISKARNA

D. D.

(prej Tiskarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg)

v Ljubljani,

Miklošičeva
cesta št. 16

se priporoča

za izdelovanje vseh tiskovin od posetnic do najumetnejšega barvnega tiska, kakor tudi za natiskovanje listov, časopisov, trgovinskih in uradnih tiskovin. Vsa ta dela izvršuje kar najhitreje in po strogo strokovnih pravilih.

35 9

Obenem priporoča svojo najbolje urejeno **knjigoveznico**, ki izvršuje knjigoveška dela od najpreprosteje do najfineje vrste.

LIUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica šte. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Borci, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica
in rezerve okrog **K 50,000.000.—**
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemstva mesta.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje naj kulantneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.